

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

6 november 2002

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jos Stassen en Herman Lauwers –

**houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001
houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid**

TOELICHTING

Het decreet lokaal cultuurbeleid, operationeel vanaf 1 januari 2002, heeft op enkele maanden tijd heel wat losgemaakt :

- meer dan 150 gemeenten hebben in 2002 een aanvraag ingediend om een cultuurbeleidsplan te maken ;
- alle gemeenten met een openbare bibliotheek (320) hebben een bibliotheekbeleidsplan gemaakt en ter goedkeuring ingediend bij de administratie ;
- gemeenten hebben een inschaling aangevraagd voor hun cultuurcentrum in een categorie zoals bepaald in het decreet en hebben een beleidsplan gemaakt en ter goedkeuring ingediend bij de administratie ;
- gemeenten passen hun cultuurraad aan en gebruiken het nieuwe decreet als een mogelijkheid om echt vernieuwende inspraakstructuren in de gemeente tot stand te brengen.

Toch is momenteel een aanpassing van het decreet noodzakelijk, om twee redenen :

- enkele aanpassingen zijn nodig voor twee gemeenten, die normaliter in het oorspronkelijke decreet hadden moeten worden opgenomen, maar blijkbaar in de veelheid van regels vergeten werden ;
- een herbestemming van het krediet in het kader van het streekgericht bibliotheekwerk is nodig, vanuit dezelfde basisfilosofie, namelijk dat bibliotheken de kans moeten krijgen om zoveel mogelijk met hun gebruikers bezig te zijn en niet met bibliotheektechnische zaken.

De eerste aanpassingen hebben te maken met de gemeenten Menen en Baarle-Hertog.

Menen was binnen het decreet van 24 juli 1991 erkend als cultuurcentrum in de plus-categorie II. Het was de bedoeling van de decreetgever om al deze cultuurcentra minimaal toegang te geven tot de categorie B van het decreet lokaal cultuurbeleid. Voor Menen werd deze mogelijkheid echter niet opgenomen, een euvel dat nu wordt rechtgezet.

Het cultuurcentrum van Baarle-Hertog kon nooit erkend worden op grond van het decreet van 24 juli 1991 betreffende de erkenning en de subsidië-

ring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen. Dit was het gevolg van het feit dat dit centrum – ingevolge de geografische situering – een gemeenschappelijk initiatief is van de Vlaamse gemeente Baarle-Hertog en de Nederlandse gemeente Baarle-Nassau met één beheer. Wel kreeg de gemeente voor dit centrum een beperkte subsidie via een ad-nominatiminschrijving in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Desondanks heeft deze gemeente steeds belangrijke financiële inspanningen geleverd voor haar cultuurcentrum.

De nieuwe bepaling kent aan Baarle-Hertog nu dezelfde rechten toe als aan die gemeenten die wel erkend waren op grond van het decreet van 24 juli 1991 en in het decreet lokaal cultuurbeleid voortaan als gemeenschapscentrum zullen worden gesubsidieerd.

De tweede aanpassing heeft betrekking op het streekgerichte bibliotheekbeleid. Het decreet van 13 juli 2001 geeft aan de provincies de opdracht om een streekgericht bibliotheekbeleid uit te bouwen. Elke provincie moet hieraan een bedrag besteden dat minimum gelijk is aan 1,60 euro per inwoner van de provincie. Het provinciale beleid moet in eerste instantie de gemeentelijke bibliotheek ten goede komen. Van regionale projecten, samenwerking en ondersteuning moet de lokale bibliotheek meer tijd kunnen vrij maken voor zijn eigenlijke kernopdracht, namelijk een bibliotheek uitbouwen voor de gebruiker en ten dienste van de (potentiële) gebruiker. Om gemeenten te ondersteunen in hun medewerking aan een streekgericht bibliotheekbeleid voorziet het decreet van 13 juli 2001 een supplementaire subsidie vanuit de Vlaamse Gemeenschap van 0,60 euro (0,15 euro in 2002) per inwoner aan elke gemeente.

Voor de uitbouw van de regionale ondersteuning door de provincies is het absoluut noodzakelijk dat er een goede samenwerking en afstemming is tussen de provincies en het VCOB. Het VCOB ontwikkelt centrale projecten en diensten die moeten worden geïntegreerd in de provinciale projecten.

Dat geldt zeker voor de Vlaamse centrale catalogus, wat een prioritaire opdracht is voor het VCOB.

In dat kader is een taakafsprake tussen de Vlaamse overheid (VCOB) en de provincies noodzakelijk. De Vlaamse overheid is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van een centrale referotecatalogus. De provincies bouwen een regionaal netwerk uit en

een provinciaal bibliotheekstelsysteem. De centrale catalogus wordt geïntegreerd in het provinciale bibliotheekstelsysteem.

Om de ontwikkeling en de uitbouw van een nieuwe Vlaamse centrale catalogus mogelijk te maken, is een supplementaire financiële ondersteuning van het VCOB nodig. De huidige Vlacc moet immers worden omgebouwd tot een bestand met alle mogelijke beschrijvingen van gedrukte en digitale informatie, en hun audiovisuele materialen aanwezig in de bibliotheken.

Het voorstel is om deze extra kosten te laten dragen door de 0,60 euro (0,15 euro in 2002) die normaliter rechtstreeks aan de gemeenten zou worden gegeven voor hun participatie in het kader van het streekgericht bibliotheekbeleid;

Strikt genomen blijft de einddoelstelling van deze subsidie behouden, via de ontwikkeling van een centrale catalogus, in samenwerking met de provincies, zijn bibliotheken namelijk minder bezig met bibliotheektechnische taken en krijgen ze meer tijd voor de gebruiker en een vraaggerichte werking.

Door de samenwerking met de provincies wordt ook de samenwerking tussen bibliotheken bevorderd, wat een belangrijk doel was van het streekgerichte bibliotheekbeleid.

Dit voorstel van decreet loopt tot einde 2004.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid worden de cultuurcentra ingeschaald in 4 categorieën (grootsteden, categorie A, categorie B en categorie C).

Het was de intentie van de decreetgever dat alle gemeenten die in het decreet van 24 juli 1991 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele

leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen, erkend waren in de plus-categorie II. In elk geval toegang zouden kunnen krijgen tot de categorie B van het decreet van 13 juli 2001.

De tekst van het desbetreffende artikel in het decreet werd echter onvoldoende nauwkeurig opgesteld om dit voor alle gemeenten in deze situatie mogelijk te maken. De voorgestelde tekstuele aanpassing maakt dat nu wel mogelijk.

Artikel 3

Deze bepaling voorziet in een oplossing voor de specifieke situatie van de gemeente Baarle-Hertog. Hoewel deze gemeente steeds belangrijke financiële inspanningen heeft geleverd voor haar cultuurcentrum, kon dit centrum nooit erkend worden op grond van het decreet van 24 juli 1991 betreffende de erkenning en de subsidiëring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen. Dat was het gevolg van het feit dat dit centrum – ingevolge de geografische situering – een gemeenschappelijk initiatief is van de Vlaamse gemeente Baarle-Hertog en de Nederlandse gemeente Baarle-Nassau, met één beheer. Wel kreeg de gemeente voor dit centrum een subsidie via een nominatiminschrijving in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De nieuwe bepaling kent aan Baarle-Hertog nu dezelfde rechten toe als aan die gemeenten die wel erkend waren op grond van het decreet van 24 juli 1991 en in het decreet lokaal cultuurbeleid voortaan als gemeenschapscentrum zullen worden gesubsidieerd.

Artikel 4

Eén van de hoofdopdrachten van het Vlaams Centrum voor de Openbare Bibliotheken (VCOB) is de realisatie van een nieuwe Vlaamse Centrale Catalogus ten behoeve van de Vlaamse openbare bibliotheken.

Dit is een groot project dat belangrijke financiële middelen noodzakelijk maakt. Daarnaast is het noodzakelijk voorlopig bestaande (maar verouderde) Centrale Catalogus verder in stand te houden tot op het ogenblik dat het nieuwe project operationeel is.

Voor deze overgangsperiode (waarschijnlijk tot 2004) wordt voorgesteld om de in het decreet opgenomen aanvullende subsidie vanuit de Vlaamse Gemeenschap ter ondersteuning van de participatie aan bovenlokale initiatieven, toe te voegen aan de structurele subsidie van de VCOB, teneinde de realisatie van het nieuwe project mogelijk te maken. De bestemming van het krediet heeft bijgevolg dezelfde doelstelling, namelijk de verdere uitbouw van een centraal bestand dat essentieel is voor een goed streekgericht bibliotheekbeleid.

Marino KEULEN

Dany VANDENBOSSCHE

Jos STASSEN

Herman LAUWERS

VOORSTEL VAN DECREET

"Artikel 74

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 8, § 1 van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, wordt 3° vervangen door wat volgt :

"3° de centrumgemeenten in de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau, in de categorie C, met uitzondering van de gemeenten die beschikken over een cultuurcentrum, erkend in de plus-categorie II op basis van het decreet van 24 juli 1991, in de categorie B ;".

Artikel 3

Artikel 67, § 1 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Gemeenten met een cultureel centrum, erkend op basis van het decreet van 24 juli 1991 of die in 2001 nominatim waren opgenomen in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, en die niet behoren tot de categorieën van gemeenten zoals bepaald in artikel 7 van dit decreet, behouden bij het in werking treden van dit decreet hetzelfde subsidiebedrag dat zij voor hun werking 2001 uitgekeerd kregen in het kader van het decreet van 24 juli 1991. Deze overgangsperiode eindigt op 31 december 2002."

Artikel 4

Artikel 74 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

In afwijking van artikel 39 van dit decreet, zijn voor de werkjaren 2002 tot 2004 de volgende bepalingen van toepassing :

- 1° de forfaitaire subsidie van 0,60 euro per inwoner wordt voor het werkjaar 2002 vervangen door een forfaitaire subsidie van 0,15 euro per inwoner. Voor de berekening van deze subsidie wordt voor wat betreft de gemeenten gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk gebied, slechts 30 % van hun bevolking in aanmerking genomen. Deze subsidie ter ondersteuning van de participatie van de gemeenten aan het streekgerichte bibliotheekbeleid zal voor het werkjaar 2002 worden toegevoegd aan de in artikel 40 van dit decreet vermelde subsidie voor het VCOB voor de verdere uitbouw van een centrale catalogus ;
- 2° de forfaitaire subsidie van 0,60 euro per inwoner ter ondersteuning van de participatie van de gemeenten aan het streekgerichte bibliotheekbeleid zal voor de werkjaren 2003 en 2004 worden toegevoegd aan de in artikel 40 van dit decreet vermelde subsidie voor het VCOB voor de verdere uitbouw van een centrale catalogus.

De voorwaarden voor de toekenning van deze subsidie worden bepaald in de beheersovereenkomst ;

- 3° voor het werkjaar 2002 subsidieert elke provincie elke gemeente voor een bedrag van 0,80 euro per inwoner van de gemeente als rechtstreekse ondersteuning van de werking van de openbare bibliotheek en besteedt minimaal een bedrag van 0,80 euro per inwoner van de provincie voor de uitbouw van een streekgericht bibliotheekbeleid."

Marino KEULEN

Dany VANDENBOSSCHE

Jos STASSEN

Herman LAUWERS
